

Peter ten Dijke uit Bathmen fotografeert duizenden Canadese graven

Peter ten Dijke temidden van 'zijn graven' © Ronald Hissink

Door Sandra Veltmaat 3 mei 2022

Peter uit Bathmen maakt in zijn eentje gigantisch monument voor gesneuvelde soldaten: *'Ik breng door fotografie het graf naar Canada toe'*

Een gigantisch herinneringsmonument, maar dan digitaal. Dat is waar Peter ten Dijke uit Bathmen al meerdere jaren aan werkt. Hij zette al bijna 5000 graven van gesneuvelde Canadese soldaten op de foto. Nog ruim 700 te gaan.

Tussen de 1394 graven op de Canadese Begraafplaats in Holten vertelt hij over de immense taak die hij zichzelf gesteld heeft.

„Als zij niet vanuit Canada hier kunnen komen, brengen we door de fotografie de steen naar Canada toe.” Het was de zestigjarige Ten Dijke zelf die deze ingeving kreeg. Het idee ontstond toen hij zat te praten met een gepensioneerde Canadese majoor over het feit dat vele familieleden en nabestaanden het zich niet kunnen veroorloven om het graf van hun geliefde te bezoeken [..].

De binding met de Canadese veteranen ontstond bij Ten Dijke omdat hij tussen 2005 en 2016 voor het Deventer

comité *Welcome again veterans* Canadese veteranen en hun familieleden begeleidde bij bezoeken aan Nederland rondom de dodenherdenking en Bevrijdingsdag. Ten Dijke was bij het comité betrokken als fotograaf en doedelzakspeler.

Geld nodig voor apparatuur en benzine

Om dit enorme fotoproject mogelijk te maken, moest er geld komen voor de aanschaf van geschikte apparatuur en de kosten van de benzine die Ten Dijke nodig heeft. Dat lukte door bemoeienis van de toenmalige ambassadeur van Canada in Nederland, Sabine Nölke. „*In 2017 ben ik begonnen, hier op dit veld*”, wijst Ten Dijke om zich heen naar de ruim 1300 graven van Canadese soldaten in Holten.

Peter ten Dijke uit Bathmen is in zijn eentje de maker van een gigantisch online herinneringsmonument met foto's van alle graven van Canadese gesneuvelde militairen in Nederland.

In Nederland zijn 5600 Canadese oorlogsgraven, verspreid over 180 begraafplaatsen. De grootsten zijn de Canadese militaire erebegraafplaatsen in Holten, Groesbeek en Bergen op Zoom. Daar heeft Ten Dijke alle graven ondertussen al op de foto gezet.

Canadese vliegers op lokale begraafplaatsen

Voor de 173 locaties waar hij nog naar toe moet, heeft hij uitgerekend dat hij nog 9000 kilometer door heel Nederland moet rijden. „*Daar zijn nog 750 Canadese graven die moeten worden gefotografeerd. Dat zijn hoofdzakelijk Canadese vliegers die op lokale begraafplaatsen liggen.*” Om dit mogelijk te maken heeft Ten Dijke nog heel wat benzinegeld nodig.

Vandaar dat hij opnieuw op zoek is naar sponsors.

Ten Dijke krijgt bijzondere reacties op de foto's, met name vanuit Canada. „*Er zijn mensen, die hebben aan mij een volle resolutie foto gevraagd. Die hebben hem af laten drukken op ware grootte. Dat zijn dingen, daar doe je het gewoon voor*”, vertelt de hobbyfotograaf.

Het graf van Thomas McCormick op de Canadese begraafplaats Holten © Peter ten Dijke

Vanwege een beroerte is Ten Dijke een paar jaar geleden arbeidsongeschikt geraakt, maar deze vrijwilligersklus slokte sinds hij begon in 2017 duizenden uren op. *„Ik heb de techniek van fotograferen wel geperfectioneerd. Maar ik ben dus al 4885 keer door de knieën gegaan. Ik fotografeer recht van voren, op gelijke hoogte, anders krijg je vervorming in het beeld. Dat vind ik niet mooi.”*

Duizenden keren ging Peter ten Dijke door de knieën om een grafsteen op de foto te zetten. © Ronald Hissink

Als Ten Dijke al zijn botten in zijn lijf voelt kraken, maar nog nét niet klaar is op een locatie, gaat hij tóch door. *„Ja, dat doe ik dan op wilskracht. Ik weet hoeveel het voor de mensen betekent. Ik wil het daarom ook goed hebben.”*

Wat gaat Ten Dijke doen als dit project klaar is? Gaat hij dan ook de andere nationaliteiten van de Geallieerde bevrijders doen? *„Dan hebben we het wel over bijna twintigduizend jongens die hier begraven liggen in Nederland. Als dat in beeld komt, heb ik nog wel een paar jaar te gaan.”*

Niet realistisch

„Aan de ene kant zeg ik ja, aan de andere kant zeg ik nee. Ik heb het idee dat het in Canada en Australië meer leeft dan in Engeland. En de Canadese graven in België allemaal fotograferen? Dat is niet realistisch, zoveel kilometers, daar heb ik het sponsorgeld niet voor. Ik focus me nu nog even op het afronden van dit project.”

„Het is megawerk, het maken van een foto duurt nog geen halve minuut, maar dan moeten ze worden opgeslagen, voorzien van trefwoorden zodat ze kunnen worden gevonden in de database, heb je de nabewerking, de verkleining voor op de website. Ik schat gemiddeld per steen, vier tot vijf minuten.

Als je dan weet dat er hier in Holten alleen al 1394 liggen, kun je uitrekenen hoeveel werk hier aan zat.”

Het FotoMonument van Peter is te vinden op: lestweforget1945.org

Alle graven fotografeert hij op dezelfde afstand en met dezelfde instellingen van zijn camera. Recht van voren, zodat de foto niet vervormt. © Ronald Hissink

Reacties van lezers van dit artikel over Peter te Dijke:

Aarnink

Waarschijnlijk al jarenlang bezig met dit belangeloos werk. Ik kan me voorstellen dat na het fotograferen van meer dan 4800 graven op diverse oorlogsbegraafplaatsen in ons land door de stijgende benzineprijzen de (reis)kosten nu een probleem worden. Wie/welke instantie helpt?

M. Van Vilsteren

Hier wordt je toch helemaal warm van. Dit is voor de nabestaanden van grote waarde, omdat de meeste families het graf niet kunnen bezoeken. Hopelijk komen er sponsors die dit mooie liefdewerk financieel kunnen ondersteunen.

F. Post

Geweldig wat een drive en inzet.

Nico Osseweijer
Hulde

Bron: De Stentor